

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos II. — Izdan in razposlan 10. dne januarja 1913.

Vsebina: Št. 3. Zakon o ustanovitvi inženirskih zbornic.

3.

Zakon z dne 2. januarja 1913. l.

o ustanovitvi inženirskih zbornic.

S pritrditvijo obeh zbornic državnega zbora zaukazujem tako:

§ 1.

Za zastopanje stanu oblastveno avtorizovanih zasebnih tehnikov in rudniških inženirjev, za pospeševanje interesov in za varovanje stanovske časti teh poklicnih krogov se ustanavljajo inženirske zbornice.

§ 2.

Okoliši in sedeži inženirskih zbornic se določijo z ukazom.

O imovinskopravnih vprašanjih, ki se podajajo, če se izpreminjajo okoliši obstoječih zbornic, odloča ministristvo za javna dela zaslišavši udeležene zbornice, ne kraté pravnih pravic tretjih oseb.

§ 3.

Vsi oblastveno avtorizovani zasebni tehniki in rudniški inženirji so udje inženirske zbornice, v koje okolišu imajo svoj opravljeni sedež, in morajo izpolnjevati s tem združene dolžnosti.

§ 4.

Politična oblastva, oziroma rudniška glavarstva bodo naznanjala načelništvu pristojne inženirske

zbornice, da se je oblastveno avtorizovan zasebni tehnik ali rudniški inženir zaprisegel, njegov opravljeni sedež in njega preložbo, da se mu je pravica odtegnila ali da je ugasnila in da se je oblastveno avtorizovan zasebni tehnik ali rudniški inženir začasno odstavil.

§ 5.

Oblastveno avtorizovani zasebni tehniki in rudniški inženirji morajo svoj opravljeni prostor in vsako njegovo preložbo v 14 dneh naznaniti načelništvu zbornice, kateri pripadajo, oziroma v koje zvezo vstopijo. Ako izvršujejo svojo pravico najmanj tri mešce v tujem zborničnem okolišu, ne da bi preložili svoj opravljeni sedež, morajo to tudi naznaniti načelništvoma obeh inženirskih zbornic.

§ 6.

Občni zbor inženirske zbornice se skliče vsako leto ob začetku koledarskega leta. Razen tega je sklicati občni zbor, ako prosi za to najmanj ena tretjina udov zbornice pismeno pri zborničnem načelništvu. V ostalem lahko sklicuje načelništvo zbornice občni zbor, kolikorkrat se mu zdi to potrebno.

Občni zbor se mora sklicati najmanj deset dni poprej ter naznaniti dnevni red.

Ako načelništvo zbornice še ni voljeno ali še ne posluje v redu, skliče in vodi občni zbor nadzoralno oblastvo (§ 20).

§ 7.

Občni zbor inženirske zbornice je sklepčen, ako je navzoča najmanj ena četrtina udov. Ako je

nesklepčen, je treba razpisati z istim dnevnim redom drug zbor, ki je sklepčen brez ozira na število navzočih udov. Drugi zbor se sme razpisati šele, ko se je dognala nesklepčnost prvega zbora.

Občni zbor inženirske zbornice sklepa z absolutno večino glasov.

Predsednik se udeležuje glasovanja; ako so glasovi enako razdeljeni, odloča njegov glas.

§ 8.

Občnemu zboru inženirske zbornice je naloženo posvetovanje in sklepanje v vseh stvareh, ki se tičejo stanovskega interesa oblastveno avtorizovanih zasebnih tehnikov in rudniških inženirjev, kolikor ne spadajo v delokrog zborničnega načelstva (§§ 13 do 17), zlasti:

- a) določiti svoj opravljeni red in opravljeni red načelstva zbornice; odobrenje teh opravljenih redov ostane pridržano ministrstvu za javna dela;
- b) voliti ude načelstva in računске preglednike in njihove nadomestnike;
- c) sestavljati letni proračun in določati prispevke udov, da se založijo izdatki zbornice;
- d) preskusiti in odobriti letni proračun;
- e) sklepati o pomočkih, ki se jih je poprijeti za dosego ciljev in nalog zbornice, zlasti tudi z ozirom na medsebojno podpiranje stanovskih tovarišev in njihovih svojcev.

§ 9.

Načelstvo zbornice je sestavljeno iz osem do petnajst udov in dveh do štirih nadomestnikov.

Razen tega se postavita dva računska preglednika in njuna nadomestnika.

Po potrebi se lahko zbornica ali načelstvo zbornice deli v odseke; v tem primeru se z ukazom ukrenejo natančnejša določila o sedežu, organizaciji in delokrogu odsekov.

Vse funkcije so častne službe.

§ 10.

V § 9 oznamljeni funkcionarji se volijo na občnem zboru zbornice z glasovnicami.

Z ukazom se lahko določi, da je poleg osebne glasovanja dopustno tudi vposlati glasovnice.

Pravico voliti in voljen biti imajo vsi udje zbornice, ki niso izključeni od volilne pravice.

Izključeni so tisti udje,

- a) ki jih je pristojno oblastvo začasno odstavilo,
- b) gledé katerih in kolikor je načelstvo zbornice izjavilo, da so izgubili volilno pravico (§ 17),
- c) ki so zaradi stanu nasprotujočega vedenja v preiskavi častnega sveta (§ 17).

§ 11.

Udje načelstva in njihovi nadomestniki se volijo na tri leta, računska preglednika in njuna nadomestnika pa na eno leto. Funkcionarji pa morajo tudi po preteku volilne dobe nadaljevati svoje uradno poslovanje dotlej, da se izvrši nova volitev.

Iz iste kategorije oblastveno avtorizovanih zasebnih tehnikov ter iz kategorije oblastveno avtorizovanih rudniških inženirjev se sme voliti k večjemu ena tretjina udov načelstva.

Odstopajoči funkcionarji so lahko zopet voljeni, toda dolžni niso sprejeti izvolitev takoj za naslednjo poslovno dobo. Prav tako lahko odklonijo izvolitev udje, ki so prestopili 60. leto starosti.

V ostalem se izvolitve ne smejo odklanjati brez tehtnih razlogov. Odklonitev brez tehtnega razloga se kaznuje kakor zanemarjanje dolžnosti, ki jih imajo udje nasproti zbornici (§ 17, odst. 1, lit. a).

§ 12.

Udje načelstva volijo za dobo svojega poslovanja iz svoje srede predsednika zbornice in enega ali dva podpredsednika. Ostali udje načelstva imajo naslov „zbornični svetniki“.

Nadomestniki načelstva stopijo, ako izstopijo zbornični svetniki, preden poteče poslovna doba, na njihovo mesto; niso pa poklicani zbornične svetnike zastopati, ako so začasno zadržani.

Kadar so vsi nadomestniki vstopili v načelstvo, lahko načelstvo nadaljnje odhode zborničnih svetnikov nadomešča s kooptacijo.

§ 13.

Načelstvo zbornice je poklicano posvetovati se o vseh stvareh, ki se tičejo skupnih interesov zborničnih udov ali posameznih kategorij teh udov, in ali samo sklepati sklepe ali ob važnih povodih vpra-

šati občni zbor za sklepe, se dogovarjati z drugimi inženirskimi zbornicami ali drugačnimi za to poklicanimi korporacijami, se z vlogami obračati do oblasti in vladi predlagati eventualne predloge in želje.

Oblastva bodo dajala načelstvu zbornice priliko izreči svoje mnenje o obcih vprašanih, ki se razpravljajo in se tičejo stanovskega interesa oblastveno avtorizovanih zasebnih tehnikov ali rudniških inženirjev. Zlasti se bodo zasliševala načelstva zbornic: o nameravanih izpremembah ali izpopolnitvah institucije oblastveno avtorizovanih zasebnih tehnikov ali rudniških inženirjev, o izpremembi okoliša in sedeža obstoječih inženirskih zbornic, o preskusnih predpisih, ki se izdadó za oblastveno avtorizovane zasebne tehnike ali rudniške inženirje, ob odločbah o obsegu pravice, ki gredó v dvomnih primerih avtorizovanemu zasebnemu tehniku ali rudniškemu inženirju, in o vstevnosti praktične porabe, dokazane, kadar kdo prosi za pravico.

Na drugi strani so načelstva zbornic dolžna v vprašanih, ki spadajo v delokrog zbornice, na poziv oblasti podajati izjave in mnenja. V važnih primerih lahko načelstvo zbornice pridrži občnemu zboru zbornice, da zavzame svoje stališče v takih vprašanih.

§ 14.

Načelstvu zbornice je naloženo oskrbovati tekoča opravila zbornice, zlasti:

- a) izvrševati sklepe občnega zbora zbornice;
- b) oskrbovati gospodarske stvari zbornice in pobirati letne prispevke;
- c) sklicevati občni zbor in predposvetovati vse predmete, ki pridejo na dnevni red občnega zbora;
- d) predlagati občnemu zboru opravilno poročilo, letni račun in načrt proračuna;
- e) razglašati uspehe volitev ter pisati in obdobjno razglašati seznamek oblastveno avtorizovanih zasebnih tehnikov in rudniških inženirjev.

Zaostali letni prispevki se lahko izterjajo, ako treba, s političnim izvršilom.

§ 15.

Načelstvo zbornice piše zabeležek o tistih pomožnih močeh, ki jih porablajo udje zbornice in

kojih opravilo pride v poštev za prakso, ki je po vsakočasno veljajočih predpisih potrebna za dosego pravice avtorizovanega zasebnega tehnika ali rudniškega inženirja.

V ta namen morajo udje vstop in izstop takih pomožnih moči v 14 dneh zglositi pri načelstvu zbornice. Prav tako je načelstvu zbornice nemudoma zglositi vsako čez dva mesca trajajoče prenehanje službe.

Kadar se zglosi vstop, je treba dokazati dovršene nauke dotičnega tehnika.

Takim pomožnim močem izdana izpričevala o porabljanju potrebujejo potrdila zborničnega načelstva.

§ 16.

Zbornično načelstvo posluje tudi za mirovnega sodnika. V tem poslu mu je naloženo:

- a) posredovalno posegati v spore med udi zbornice v poklicnih stvareh;
- b) preiskovati in z lepa poravnati pritožbe, ki se vložijo zoper ude zbornice gledé njihovega poslovanja.

V teh primerih pred načelstvom zbornice sklenjene in posvedočene poravnave so izvršilni naslovi po § 1, št. 15, izvršilnega reda.

Udje zbornice so dolžni ob takih prilikah prositi za posredovanje zborničnega načelstva, preden eventualno nastopijo sodno tožbeno pot.

§ 17.

Načelstvo zbornice mora kakor častni svet uradoma nastopiti zoper ude zbornice:

- a) kadar zanemarjajo dolžnosti, ki so naložene udom nasproti zbornici;
- b) kadar žalijo ugled stanu.

V teh primerih lahko načelstvo zbornice, ko je v redu dognalo učen in zaslišalo obdolženca, posvari, graja, ako so napake znatne, ali ako se ponavljajo, nalaga globe do 400 K, nadalje odtegne pasivno ali hkratu aktivno volilno pravico za zbornico začasno ali trajno.

Globe, ki jih je načelstvo zbornice naložilo pravomočno, se lahko izterjajo, ako treba, s političnim izvršilom.

Ako spozna načelstvo zbornice, da se je ud zbornice zakrivil službenega pregreška, ki ga naj kaznuje politično ali rudniško oblastvo, mora to naznaniti pristojnemu oblastvu. O odredbi, ukrenjeni o tem, se obvesti načelstvo zbornice.

§ 18.

Seja načelstva zbornice je sklepčna, ako je navzočih več nego polovica udov načelstva, med njimi predsednik ali podpredsednik. Sklepa se z absolutno večino glasov. Predsednik se udeležuje glasovanja; ako so glasovi enako razdeljeni, odloča njegov glas.

Za sklepanje kakor častni svet je treba, da so navzoče najmanj tri četrtine udov načelstva, in potrebna je večina dveh tretjin navzočih. Ako seja ni sklepčna, se skliče druga seja, ki je sklepčna, ako sta navzoči najmanj dve tretjini udov načelstva.

§ 19.

Predsednik in, ako je zadržan, podpredsednik, oziroma eden izmed dveh podpredsednikov zastopa inženirsko zbornico na znotraj in zunaj, posreduje občevanje načelstva zbornice z inženirsko zbornico, odkazuje udom zborničnega načelstva njihov delokrog in nadzoruje njihovo redno delovanje. On sklicuje seje zborničnega načelstva in predseduje v njih ter na občnih zborih zbornice.

Predsednik podpisuje vse pismene izdaje zborničnega načelstva.

§ 20.

Višje nadzorstvo nad inženirsko zbornico in njenim poslovanjem izvršuje politično deželno oblastvo, in sicer, ako obsega okoliš zbornice več dežel, politično deželno oblastvo na sedežu zborničnega načelstva. V ta namen lahko deželno oblastvo vpregleduje v vse poslovanje zbornice in pošilja zastopnika na občne zборе in na seje načelstva.

Nadzorovalno oblastvo ima pravico, ako se prekorači delokrog ali ako se upravlja proti predpisom, siliti na to, da se odpravijo nerednosti, razveljavljati nezakonite sklepe, ako treba, odrediti razpust zborničnega načelstva in zaukazati nove volitve.

Zoper odredbe političnega deželnega oblastva ima zbornica v štirih tednih pravico rekurza na ministrstvo za javna dela.

§ 21.

Zoper disciplinarne sodbe, ki jih je izreklo načelstvo zbornice (§ 17), izvzemši golo svarilo, potem zoper to, če se odreče zabeležba priglašene pomožne moči ali potrdilo izpričevala o porabljanju (§ 15), imajo udeleženci pravico pritožiti se v 14 dneh na politično deželno oblastvo, ki končno veljavno odloči o tem. Pritožbo je vložiti neposrednje na političnem deželnem oblastvu.

§ 22.

Kazenski zneski, ki jih je naložilo udu zbornice politično ali rudniško oblastvo zaradi službenega pregreška ali načelstvo zbornice na podstavi tega zakona, se stekajo v zbornico, kateri pripada kaznovana oseba.

Zbornice morajo kazenske zneske porabljati za občekoristen namen.

§ 23.

Oznamenilo „Inženirska zbornica“ je pridržano korporacijam, ustanovljenim na podstavi tega zakona. Drugim korporacijam in zavodom je prepovedano rabiti to ter vsako drugo oznamenilo, ki bi bilo tako, da bi se moglo zamenjavati z njim.

§ 24.

Minister za javna dela je pooblaščen v okviru spredaj stoječih načelnih določil v porazumu z ostalimi udeleženi ministri izdati potrebne nadaljnje ukaze.

§ 25.

Ta zakon dobi moč tri mesece po dnevu, katerega se je razglasil.

Izvršiti ga je poverjeno Mojim ministrom za javna dela, notranje stvari in pravosodje.

Na Dunaju, 2. dne januarja 1913. l.

Franc Jožef s. r.

Stürgkh s. r.

Hochenburger s. r.

Heinold s. r.

Trnka s. r.